

Forhandlingsnotat

Bevæg Dig For Livet

Dette notat skal danne grundlag for en dialog med DGI og DIF i forhold til indholdet af partnerskabsaftalen med Svendborg Kommune i relation til Bevæg Dig For Livet i perioden 2018-2022.

Svendborg Kommunes borgere er aktive i foreningsregi. Således er medlemstallet i den organiserede idræt steget fra 28.228 i 2012 til 30.194 i 2016. Dette arbejde ønsker kommunen i høj grad at understøtte og underbygge yderligere ved at indgå en aftale med DGI og DIF om at blive Bevæg Dig For Livet- visionskommune.

19. januar 2017

Sagsid: 16/20981

Afdeling:

Ref. PNJ

Som visionskommune vil Svendborg Kommune arbejde aktivt med at understøtte foreningslivet, herunder styrke foreningernes evne til at rekruttere nye medlemmer. Idrætsdeltagelsen er høj i Svendborg Kommune, men der er grupper af borgere i kommunen, der forsat ikke er fysisk aktive eller del af den organiserede idræt. Denne gruppe af borgere ønsker Svendborg Kommune i ligeså høj grad at styrke samarbejdet omkring, således at en langt større andel bliver aktive i enten organiserede eller uorganiserede aktiviteter.

1) Overordnet målsætning som visionskommune

Svendborg Kommunes målsætning som visionskommune er at få flere i bevægelse og øge antallet af idrætsaktive i foreningslivet. Med udgangspunkt i IDAN undersøgelsen fra 2016 er det målet at øge idrætsdeltagelsen og antallet af fysisk aktive i Svendborg Kommune med 10 % på tværs af alle aldersgrupper inden 2022. 10 % svarer til ca. 3.600 flere aktive i Svendborg Kommune.

Vi er opmærksomme på, at 10% flere aktive er et højt ambitionsniveau, da idrætsdeltagelsen i Svendborg Kommune er høj i sammenligning med andre kommuner.

For at indfri målsætningen om flere fysisk aktive borgere i 2022 er der fokus på indsatsområderne:

- Teenagere og unge voksne
- Børnefamilier
- Socialt sårbare og udsatte målgrupper
- Seniorer 60+
- Naturen og byens rum

Det er målet, at der skal være 1.800 flere medlemmer i det organiserede foreningsliv, og der skal være 1.800 flere fysisk aktive uden for det organiserede

foreningsliv. Økonomisk skal projektets indsatser holdes inden for eksisterende rammer eller finansieres af eksterne fondsmidler.

Med visionsaftalen ønsker Svendborg Kommune at styrke det politiske og strategiske fokus på tværs af afdelinger i opgaven med at gøre borgerne i Svendborg mere fysisk aktive.

2) Rammevilkårene for idræt og bevægelse i Svendborg Kommune

Svendborg Kommunes vedtagne politikker, strategier og handleplaner danner tilsammen de overordnede rammer for visionsaftalen i Svendborg Kommune. Dette strategiske udgangspunkt sætter retningen for fremadrettede indsatser og tiltag i visionsaftalen, der skal føre til, at de opsatte mål kan realiseres. Rammerne for idræt i Svendborg Kommune er beskrevet i Idrætspolitikken og vil stå centralt i arbejdet med at indfri målsætningen.

Strukturelle rammer, der understøtter bevægelse i Svendborg Kommune

Lokale tilskudsordninger og puljer

Svendborg Kommune understøtter foreningslivet og arbejder aktivt for at optimere mulighederne for idræt, bevægelse, sundhed og fællesskab. Det sker ved at sætte fokus på processer og forhold, der fastholder og skaber udvikling med et aktivt fritidsliv for den enkelte og for grupper.

Svendborg Kommunes samlede udgifter på sport- og idrætsområdet udgjorde i 2016 47,4 mio. kr., hvilket svarer til 812 kr. pr. indbygger.

Der er en række puljer, som yder økonomisk støtte til nye tiltag og initiativer inden for Kultur og Fritids regi. Ligeledes er der i Social – og Sundhedsudvalgets regi puljer, der støtter frivilligt socialt arbejde. Samlet set kan der årligt ansøges om puljemidler for ca. 2,5 mio. kr.

Fysiske rammer og faciliteter

I Svendborg Kommune bidrager idrætsforeningerne løbende med ideer og forslag til etablering og udvikling af kommunens idrætsanlæg og fysiske rammer. Svendborg Kommune sikrer koordinering af kommunale, selvejende og private anlæg og faciliteter for driftsoptimering, værditilvækst og fælles udnyttelse af idrættens vækspotentiale.

Svendborg Kommune vil have fokus på:

1. Bedre udnyttelse af kapaciteten i faciliteterne ved at gøre bookingprocedurer mere fleksible henover dagen, ugen og året.
2. Understøtte etableringen af lokale bevægelsesrum, hvor idræt og andre aktiviteter kan udøves på tværs af alder, køn og fysisk formåen.

3. Mange indendørs idrætsfaciliteter/haller ligger i nærheden af naturområder og stisystemer, hvorfor det vil være oplagt at kombinere indendørs og udendørs idræt i større omfang.
4. Arbejde for at stille faciliteter til rådighed for "spontane" idrætsudøvere – selvorganiseret idræt samt eventuelt etablere de fornødne muligheder for, at man digitalt kan bestille faciliteterne.
5. Arbejde for tilgængelighed for personer med handicap i forbindelse med ombygning og etablering af idrætsfaciliteter, byens rum og i naturen.
6. Forsat skabe og fastholde lokalt engagement og indsatser i landdistrikterne, der kan bidrage til målopfyldelsen.

Foreningsudvikling

For at lykkes med målopfyldelsen er det væsentligt, at foreningslivet involveres, motiveres og engageres i forhold til at gøre flere borgere aktive. Derfor har Svendborg Kommune tilsluttet sig DGI og DIF's foreningsudvikling, hvor foreningerne tilbydes et skræddersyet udviklingsforløb.

Når en forening indgår i et udviklingsforløb kan der eksempelvis sættes fokus på, at:

- Optimere driften, så der bliver overskud til at udvikle
- Engagere flere frivillige
- Uddanne trænere og instruktører
- Starte nye aktiviteter og mindske frafald

I aftaleperioden arbejdes der på at skabe et stærkere incitament og bedre rammevilkår for foreningerne i forhold til at lave aktiviteter for målgrupperne i visionsaftalen.

Ligeledes skal der arbejdes med, hvordan idrætsforeningerne i højere grad samarbejder med de øvrige interessenter i lokalområdet i forhold til at få flere borgere i bevægelse.

Det kan blandt andet være relevant at se på regelsættet for tilskud til frivillige folkeoplysende foreninger, herunder muligheden for at ændre principper for tildeling af tilskud, så foreninger med stor medlemsandel +25 år kan tilgodeses i højere grad end det er tilfældet nu, hvor tilskud kun ydes i forhold til foreningens medlemsandel 0 – 24 år. Det vil være en politisk beslutning, om reglen skal ændres.

Svendborgprojektet – Idrætsskoler og Aktive børn i dagtilbud

I Svendborg Kommune er der særligt fokus på at skabe og understøtte idræt og bevægelse for *alle* børn og unge. Med Svendborgprojektet er der iværksat landets største idrætsskoleprojekt, hvor alle børn fra 0.-6. klasse har ekstra idræt. I løbet af de næste 4 år bliver også alle børn i dagtilbud meget mere aktive. Dette tætte samarbejde med skoler og dagtilbud udgør en særligt værdifuld arena for at understøtte idræt og bevægelse for børn og unge og skaber muligheden for at iværksætte målrettede initiativer; herunder mod gruppen af teenagere.

3) Målgrupper og arenaer

Arenaer

Øget tilgængelighed i natur og byens rum

Svendborg Kommune er karakteriseret ved at have gode og mange idrætshaller og boldbaner fordelt i hele kommunen. Fokus i forhold til rum og rammer skal derfor være på, hvordan kommunen kan sikre, at de mange faciliteter udnyttes optimalt i forhold til at få flest mulige borgere i bevægelse.

Vi vil arbejde på, hvordan natur, byrum og infrastruktur kan udvikles i en retning, som optimerer mulighederne for idræt og bevægelse i det fri.

Svendborg Kommune har mange bynære offentligt tilgængelige naturarealer med rig mulighed for at udfolde sig. De værdifulde naturområder og tilgængeligheden hertil er en vigtig forudsætning for befolkningens rekreative oplevelser, friluftsliv og sundhed. Natur, friluftsliv og sundhed er alle væsentlige emner i forbindelse med en bæredygtig udvikling af områder. Denne udvikling skal være med til at skabe rammer og understøtte idræt, bevægelse og oplevelser i naturen.

Byens rum sætter rammen for bevægelse og kulturelt liv på tværs af generationer og skal også gøre det i fremtiden.

Naturen og byen rum bruges mest, dér hvor den er tilgængelig, og der er sikret adgang, fx Øhavsstien, Christiansmindestien, de blå støttepunkter, havnetrappen, cykelstier, fortove, legepladser og parker. Naturen og byens rum benyttes mest inden for en afstand af 15 minutters gang, løb eller cykling fra hjemmet. Med fokus på målgrupperne unge, børnefamilier, socialt sårbare og seniorer 60 + skal naturen og byens rum udvikles. Når vi færdes i naturen, foregår det ofte sammen med familie og venner.

Gennem en analyse og tæt samarbejde med Miljø, Erhverv og Teknik vil der blive arbejdet for at specificere indsatser og udvalgte områder. Natur og byrum skal være steder, der inspirerer til fællesskab, oplevelser, sport og motion. Svendborg Kommune vil nytænke og udvikle Svendborg Vest. Byområdet skal rumme mere liv, leg, læring, fritidsaktiviteter, sport og idræt, flere kulturoplevelser mm.

Målgrupper

Teenagere og unge voksne - Frafald fra idrætten

Vi vil fokusere på to grupper af teenagere og unge voksne. Unge I fra 13-18 år og unge II 19-24 år, en gruppe på 8.530 personer i Svendborg Kommune. Det er en mangfoldig målgruppe med det til fælles, at deres idrætsdeltagelse falder med alderen. En udvikling vi gerne vil vende. Vi har med idrætsskoleprojektet øget idrætsdeltagelsen lokalt blandt børn, og det vil vi bygge videre på, så vi fastholder de unge i deres sport og idrætsliv samtidig med, at vi skaber og fastholder glæden ved at være fysisk aktiv.

Nationalt ser vi en øget polarisering, mellem de, der er aktive, og de inaktive målt på aktivitetsniveau. Denne udfordring skal vendes lokalt. Det store frafald fra 13 års alderen i den organiserede idræt, specielt blandt piger skal vendes. Der er ca. 5.000 færre piger og kvinder, der er aktive i den organiserede idræt i forhold til drenge og mænd i Svendborg Kommune (CFR). Det store fald i aktivitetsniveau er ligeledes et incitament til at udnytte og justere på de arenaer, hvor man kan skabe øget idræt, bevægelse og kropslighed blandt *alle* unge; herunder udskolingen og ungdomsuddannelserne.

Aktiviteter:

1. Udarbejde modeller for at styrke arbejdet med idrætsfaget i udskolingen.
2. Fortsat fokus på at understøtte samarbejdet mellem foreninger og skoler. Øge fokus på potentialet blandt de små niche-idrætter, som kan motivere særligt de unge.
3. Arbejde med kropslig læring og dannelse for alle elever i grundskolen
4. Understøtte nye former for breddeidrætsstilbud med udgangspunkt i de unges motivation.
5. Understøtte nye bevægelsesformer og fællesskaber, både i foreningslivet og den selvorganiserede idræt.
6. Yde en særlig indsats for de unge, der tidligt er kommet langt væk fra den organiserede idræt og er på vippen til at blive socialt udsat.
7. Etablere samarbejde med lokale interesserede ungdomsuddannelser med henblik på at øge fokus på krop, idræt, læring og dannelse og potentielt fastholde de unge i idrætten.
8. Samarbejde om Den Boligsociale Helhedsplan om flere aktive i foreningslivet.

Målsætning:

Fastholde de unge aktive i overgangen fra barn til ung og voksen, så vi lokalt får ca. 850 flere aktive i og uden for den organiserede idræt.

Børnefamilier

Målet er flere aktive børnefamilier på nye måder. I Svendborg Kommune bor der 7.630 børnefamilier. Gruppen af voksne i alderen 20-39 år udgør 12.900, og børn i alderen 0-12 år udgør 7.900. De 20-39-årige borgere er de mindst idrætsaktive voksne borgere i Svendborg Kommune med 56 % idrætsaktive i denne aldersgruppe.

Forældre- og børnegruppen repræsenterer en stor og mangfoldig målgruppe med meget forskellige ønsker og behov. Målet er at styrke familiens lyst til at tilegne sig sunde idrætsvaner. Det er vigtigt at være fysisk aktiv og gerne i et foreningsfællesskab.

I IDAN analysen fremhæves forældrenes egen idrætsaktivitet som den mest afgørende faktor for, om børnene dyrker idræt eller motion, efterfulgt af om begge forældre er i arbejde eller ej.

Derfor er det centralt at se på hele familien i forhold til idrætsdeltagelse, og hvordan den kommer i spil på tværs af socioøkonomisk status.

Der er stor forskel på hvordan, hvor og hvornår børn og voksne er fysisk aktive. Børnene er som udgangspunkt meget aktive i den organiserede idræt, hvorimod voksne orienterer sig mod det selvorganiserede, fleksible og individuelle, som oftest foregår i byens rum og naturen.

1. Med Svendborgprojektet - Aktive børn i dagtilbud opnår vi en platform, hvor foreninger og dagtilbud kan øge samarbejdet.
2. Voksnes idrætsaktivitet skal hæves. De skal være mere aktive i hverdagen. Vi skal understøtte nye mere fleksible idrætsformer, der passer med deres ønsker og behov.
3. Forældre skal have mulighed for at dyrke motion på samme tid og sted, som deres børn dyrker sport og idræt.
4. Fokus på bevægelsesrum for hele familien.
5. Understøtte udsatte familier. Få flere børn og unge til at dyrke foreningsidræt ved at yde kontingentstøtte jf. ordningen med fritidspas.
6. Arbejde sammen om Den Boligsociale Helhedsplan for at understøtte forældre, børn, flygtninge og indvandrere i det sociale boligbyggeri til øget motion og idræt i foreningslivet.
7. Understøtte integrationsarbejdet med øget medborgerskab i samarbejde med idrætsforeningerne.

Inspireret af Nye fællesskaber og Aktiv mandag i Ollerup Gymnastikforening og Landsbyklyngerne vil vi understøtte fællesskaber på tværs af foreninger i landområderne for at øge antallet af aktive fællesskaber med fokus på hele familien.

Med et fokus på forældrene ved vi, at antallet af aktive børn og unge også vil stige i antal.

Målsætning:

Ca. 1200 flere idrætsaktive børn og voksne over de næste fem år.

Socialt sårbare

Socialt sårbare og udsatte borgeres deltagelse i foreningsbaseret idræt og aktiviteter er ganske lav, og tæller meget få personer i Svendborg Kommune. Med Bevæg Dig For Livet vil vi kunne arbejde målrettet med at efterleve politikker og handleplaner på social- og sundhedsområdet for at tage hånd om de særligt sårbare borgere.

Svendborg Kommune vil kendes for mangfoldighed i idræts- og foreningslivet med plads til alle, og vi ser et potentiale i at arbejde fokuseret på nye måder og ad veje, hvorved deltagelsen fra disse målgrupper kan øges – både ud fra et sundhedsmæssigt og et deltagelses-/inklusionsperspektiv.

Ud fra en rehabiliteringstilgang er deltagelse i meningsfulde fællesskaber i civilsamfundet herunder det idrætsbaserede foreningsregi af væsentlig betydning. Vi vil de svageste og mest udsatte, og vi vil bygge på de gode erfaringer, vi har på social- og sundhedsområdet.

1. Der bør etableres nye samarbejder mellem kommunale tilbud, der har kontakt med målgrupperne, og udvalgte dele af det foreningsbaserede idrætsliv. Dette med henblik på at udbygge kompetencer og kapacitet til, at flere socialt sårbare og udsatte kan deltage i foreningslivet.
2. Svendborg Kommune vil understøtte idrætsfællesskaber, så flere bliver fysisk aktive og på længere sigt kan indgå i idrætsforeningerne.
3. Samarbejde med det lokale idrætsliv om motionsaktiviteter og deltagelse i det foreningsbaserede idrætsliv.
4. I samarbejde med jobcenteret kan de aktivitetsparate inkluderes i nye fællesskaber.
5. Ved at anvende og udvikle faciliteter i naturen øges mulighederne for, at fællesskaber med bevægelse som centralt element bliver mere attraktive og tilgængelige for grupper af borgere, der i dag kun i ringe grad deltager i foreningsbaserede aktiviteter.
6. Foreningslivet kan på længere sigt bruges som løftestang til at komme tættere på beskæftigelse, da det for de fleste mennesker er væsentligt og betydningsfuldt at deltage i meningsfulde fællesskaber.

Seniorer (60+ årige)

Med ca. 17.700 borgere over 60 år udgør aldersgruppen lidt over hver 4. borger i Svendborg Kommune. Befolkningstallet for denne gruppe vil i aftaleperioden stige til ca. 19.000 i 2022. De flere seniorer skal være mere fysisk aktive og indgå i flere meningsfulde fællesskaber. De ældres idrætsvaner og ønsker skal tænkes ind forhold til fremtidig planlægning på idræts- og bevægelsesområdet.

Der er mange forskellige organisationer, foreninger og private aktører, som har tilbud til målgruppen på over 60 år i Svendborg. Særligt senioridrætten er godt organiseret i Svendborg Kommune, og der er høj deltagelse og tilslutning til foreningerne. De idrætsvante aktive ældre finder i stor stil vej til de

organiserede fællesskaber, men bruger også byens rum og naturen som ramme for fysisk udfoldelse.

Svendborg Kommune ønsker at skabe rammerne for et aktivt ældreliv.

Aktiviteter

1. Fokus på øget samarbejde på hvordan kommunen gennem idræt og bevægelse kan skabe meningsfulde fællesskaber for de 60 + årige borgere i Svendborg Kommune.
2. Øge mulighederne for, at de inaktive og ikke idrætsvante borgere kan deltage i nye fællesskaber og i almindelige tilbud i foreningerne. Kommunen vil arbejde på at inkludere de ældre, som ikke selv finder vej til den organiserede idræt.
3. Understøtte foreninger i landområderne til at skabe fællesskaber med bevægelse som omdrejningspunkt.
4. Bedre facilitetsudnyttelse, da de ældre medborgere angiver, at de helst vil være idrætsaktive mellem kl. 8 – 12. Idrætshallerne er fortrinsvis afsat til andre brugere (skolerne) i dagtimerne.
5. Ved at anvende og udvikle faciliteter i byens rum og naturen øges mulighederne for, at fællesskaber med bevægelse som centralt element bliver mere attraktive og tilgængelige for grupper af borgere, der i dag kun i ringe grad deltager i foreningsbaserede aktiviteter.

Målsætning:

Målsætningen er, at der er ca. 800 flere foreningsaktive seniorer i 2022, og der vil i alt være 1.600 flere aktive seniorer (60 + årige).

4) Landsstævne 2021

Landsstævne 2021 vil fylde meget i Svendborg Kommune i aftaleperioden, både i forhold til planlægning, forberedelse, etablering af faciliteter samt afvikling af arrangementet. På samme måde vil Landsstævne 2021 også fylde meget hos borgerne i kommunen.

Opmærksomheden på bevægelse og sammenhold skal bruges som løftestang til de målgrupper og arenaer, der bliver udvalgt som fokusområder i aftaleperioden. Frem mod 2021 kan Sportsfestivalen bruges som ramme til at afprøve dette. Det vil være oplagt at afholde et "Bevæg Dig For Livet" spor på konferencen i 2018 samt inkludere de områder, hvor der er iværksat aktiviteter, der kan indgå i arbejdet med at få flere i bevægelse.

Der vil i aftaleperioden opstå nye og ikke kendte muligheder i arbejdet med L2021, som bruges dér, hvor effekten vurderes at være størst.

5) Organisering

Arbejdet med Bevæg Dig For Livet skal foregå på tværs af afdelinger, og det vil være visionskonsulentens opgave at være bindeled og samle de relevante parter samt sikre et tæt samarbejde med DGI Fyn og DIF.

Såvel den politiske som den administrative styregruppe sætter retning og ramme for nye aktiviteter med størst potentiale og effekt for opfyldelsen af målsætningen. Indsatserne tilpasses, når delmål og specifikke projekter opfyldes undervejs i perioden.

Politisk styregruppe *Afholder 1 møde årligt*

Der skal arbejdes for en bred politisk deltagelse, der skal afspejle de indsatsområder, der kommer til at indgå i visionsaftalen:

Repræsentant for DGI og DIF's kommunale enhed

Repræsentant for Svendborg Idræts Samvirke (SIS)

Repræsentant for Folkeoplysningsudvalget, Svendborg Kommune
Borgmester, Svendborg Kommune

Formand for minimum 2 stående udvalg, Svendborg Kommune

Visionskonsulent, Svendborg Kommune

Administrativ projektgruppe *Afholder 2 møder årligt*

Direktøren for DGI Fyn

Lederen af DGI og DIF's kommunale enhed

Projektleder for L2021

2 repræsentanter for direktion/chefniveau, Svendborg Kommune

Visionskonsulent, Svendborg Kommune

Projektgruppe *Afholder minimum 4 møder årligt*

Foreningskonsulent fra DGI Fyn

Repræsentant fra Svendborg Idræts Samvirke (SIS)

Leder af Frivillighuset i Svendborg

Projektleder for L2021

Repræsentant for Folkeoplysningsudvalget, Svendborg Kommune

Repræsentanter fra de administrative enheder, Svendborg Kommune

Brobygger på frivillighedsområdet, Svendborg Kommune

Visionskonsulent, Svendborg Kommune

Beslutningsproces

Hver enkelt delprojekt/indsatsområde vil have sin egen arbejdsgruppe, der skal sikre fremdrift i arbejdet. Medlemmer i arbejdsgrupperne refererer i forbindelse med projekter under Bevæg Dig For Livet til visionskonsulenten samt deres respektive leder og chef.

Den kommunale visionskonsulent er den daglige leder af projekterne under Bevæg Dig For Livet i Svendborg Kommune.

Organiseringen af Bevæg Dig For Livet er skitseret nedenfor:

POLITISK STYREGRUPPE

Repræsentant for DGI og DIF 's kommunale enhed
Repræsentant for Svendborg Idræts Samvirke (SIS)
Repræsentant for Folkeoplysningsudvalget, Svendborg Kommune
Borgmester, Svendborg Kommune
Formand for minimum 2 stående udvalg, Svendborg Kommune
Visionskonsulent, Svendborg Kommune
1 møde årligt

ADMINISTRATIV STYREGRUPPE

Direktøren fra DGI Fyn
Lederen af DGI og DIF's kommunale enhed
Projektleder for L2021
2 repræsentanter for direktion/chefniveau, Svendborg Kommune
Visionskonsulent, Svendborg Kommune
2 møder årligt

PROJEKTGRUPPE

Foreningskonsulent fra DGI Fyn
Repræsentant fra Svendborg Idræts Samvirke (SIS)
Leder af Frivillighuset i Svendborg
Projektleder L2021
Repræsentant for Folkeoplysningsudvalget, Svendborg Kommune
Repræsentanter fra de administrative enheder, Svendborg Kommune
Brobygger på frivillighedsområdet, Svendborg Kommune
Visionskonsulent, Svendborg Kommune
Minimum 4 møder årligt

DELPROJEKTER

Fx
Teenagere,
der frafalder
idræt

Fx Byens
rum og natur

Fx Socialt
udsatte

Fx
Børnefamilie

Delprojekt
...